

مهمانی حشرات روی پوست کودکان

وقتی ناگهان آتار قرمز، ملتهب و خارش‌دار کهیرمانندی را بر پوست فرزند کوچک مشاهده می‌کنی، دچار وحشت می‌شوی و در دقایق اولیه ذهنت به هزار و یک جا و انواع بیماری‌های مزمنی که با عوارض پوستی همراه است، می‌رود.

جام جم آنلاین: وقتی ناگهان آتار قرمز، ملتهب و خارش‌دار کهیرمانندی را بر پوست فرزند کوچک مشاهده می‌کنی، دچار وحشت می‌شوی و در دقایق اولیه ذهنت به هزار و یک جا و انواع بیماری‌های مزمنی که با عوارض پوستی همراه است، می‌رود.

با کمی دقت نشانه‌های گزش حشره‌ای را در مرکز نقاط قرمز و ملتهب می‌بینی و درمی‌یابی که نیش پشه، کنه یا ککی کوچک، چه بلایی بر سر پوست لطیف و حساس کودکت آورده است.

این روزها با آغاز تابستان و سفرهای تابستانی به مناطقی خارج از شهرها که معمولا مملو از گل و گیاه، انواع و اقسام حیوانات و بخصوص دام و طیور است؛ حشره‌گزیدگی کودکان به عنوان یکی از آزاردهنده‌ترین عوارض شایع و دردناک معمولا اتفاق می‌افتد.

دکتر فریبا شیروانی، فوق‌تخصص بیماری‌های عفونی اطفال در گفت‌وگو با جام جم می‌گوید: «#171؛ حشره‌گزیدگی در کودکانی که زمینه آلرژی دارند با نشانه‌هایی چون تب و خستگی یا علائم تنفسی همراه است. همچنین دوره بهبود آتار ناشی از حشره‌گزیدگی بسته به زمینه‌های آلرژیک در کودک، بسیار طولانی می‌شود»؛.

نیش حشره بر پوست کودک

پشه، زنبور و سایر حشراتی چون کک و کنه هنگام گزیدن، مایع بزاق خود را به داخل پوست تزریق می‌کنند و خون بدن را می‌مکنند، داخل شدن مایع بزاقی در پوست باعث ایجاد خارش در محل گزیدگی می‌شود که ممکن است در اثر خاراندن زیاد عفونی شود.

شاید گزیده شدن کودکان از سوی حشراتی مانند پشه، چندان آزاردهنده نباشد، اما بروز واکنش‌های پوستی، تنفسی یا حتی افت فشار خون، بر اثر گزیدن بعضی حشرات مانند زنبور، ممکن است حتی باعث عفونت محل گزیدگی شود و مشکلات جدی‌تر و واکنش‌های آلرژیک مانند التهابات پوستی دردناک و وسیع پوستی کهیرمانند ایجاد کند.

به گفته دکتر شیروانی، معمولا حشره‌گزیدگی در کودکانی که زمینه آلرژیک ندارند با نشانه‌هایی چون سوزش یا تورم در محل گزش همراه است. این متخصص بیماری‌های عفونی کودکان اضافه می‌کند: «#171؛ گزش‌ها در این دسته از کودکان بیشتر در محل‌هایی است که لباس‌ها تنگ و چین‌دار است. بخصوص در ناحیه یقه و کمربند یا لباس زیر آتار ناشی از گزش بیشتر دیده می‌شود. معمولا اثر نیش حشره در مرکز التهابات قرمز و خارش‌دار قابل مشاهده است. اگر گزیدگی توسط پشه صورت گرفته باشد، آتار آن در تمام قسمت‌های بدن منتشر می‌شود، اما محل گزش کنه یا کک به صورت نقاط ریز نزدیک به هم و ممتد است»؛.

حاد شدن حشره‌گزیدگی با زمینه آلرژیک

متخصصان بیماری‌های عفونی توصیه می‌کنند: «#171؛ اگر هنگام نیش زدن حشره متوجه آن روی پوست کودک شدید هرگز حشره را روی پوست له نکنید، بلکه با ناخن یا یک وسیله انبرک‌مانند تمیز، حشره را از محل گزیده شده دور کنید و بدون این‌که به حشره یا کیسه سم او فشار بیاورید، آن را بردارید. برای کاهش درد نیز بلافاصله مقداری یخ را درون پارچه‌ای ریخته یا پارچه تمیزی را با آب سرد مرطوب کنید و روی محل قرار دهید تا درد کمتر شود»؛.

دکتر شیروانی با اشاره به این‌که بروز آتار التهابی وسیع در کودکانی که زمینه آلرژیک دارند، تشخیص نوع گزیدگی را در قدم نخست مشکل می‌کند، می‌گوید: «#171؛ شدت پاسخی که یک کودک دچار آلرژي به حشره‌زدگی می‌دهد، پس از بار اول گزیدگی، بتدریج بیشتر می‌شود. بخصوص کودکانی که آسم یا علائم تنفسی آلرژیک دارند، پس از گزیدگی دچار مشکلات تنفسی یا تب و خستگی می‌شوند. ضایعات پوستی در این کودکان معمولا به صورت التهابات کهیرمانند وسیع بروز پیدا می‌کند. در چنین شرایطی بهتر است که کودک بسرعت به مراکز درمانی انتقال داده شود»؛.

این متخصص بیماری‌های عفونی اطفال می‌افزاید: «#171؛ اولین و موثرترین راهکار درمانی در مورد بیشتر حشره‌گزیدگی‌ها مصرف

آنتی‌هیستامین و بهره‌گیری از کرم‌های کورتونی است. اگر ضایعات پوستی ناشی از گزش تکرار شود، باید تحت بررسی‌های ایمنی‌شناختی و درمان‌های خاص قرار بگیرد. اگر گزیدگی توسط عقرب، عنکبوت یا مار صورت گرفته باشد، تزریق پادزهر و سرم در دقایق پس از گزش ضروری است؛

بدن کودکان را بیوشانید

خوشبختانه اکثر گزیدگی‌ها در کودکانی که زمینه‌های آلرژیک ندارند با مصرف آنتی‌هیستامین و کرم‌های موضعی درمان می‌شود، اما نکته اینجاست که در مورد نوزادان و کودکان زیر یکسال می‌توان با استفاده از لباس‌های پوشیده و بهره‌گیری از حشره‌کش‌های استاندارد که فاقد مواد سمی باشد یا اجتناب از رفتن به مناطق باز و بدون حفاظ از پشه‌گزیدگی جلوگیری کرد.

دکتر شیروانی با اشاره به این که مالیدن کرم‌های دورکننده حشرات به پوست کودکان زیر دو سال توصیه نمی‌شود، می‌گوید: «والدینی که فرزندان کوچکشان را به محیط‌های باز طبیعی می‌برند باید از بیرون بردن کودکان با لباس غیرپوشیده و روشن، بخصوص شب‌ها خودداری کنند. همچنین کودکان را باید بالاتر از سطح زمین و زیر پشه‌بندهای تمیز خواباند. استفاده از توری برای پنجره‌ها و دور نگه داشتن دام و طیور از محل اسکان کودک نیز می‌تواند در جلوگیری از حشره‌گزیدگی موثر باشد».

پونه شیرازی - گروه سلامت